

NGUYỄN
QUỲNH

Châu cá lóc

KIM ĐÔNG

NGUYỄN QUỲNH

Châu cá lóc

Bìa và minh họa của TRƯƠNG HIỀU

Đa

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG — HÀ NỘI 1977

Châu cá lóc

Tên thật của em là Nguyễn Văn Châu. Người em nhồ tròn và chắc như một con cá lóc, lại có tài bắt cá nên bạn bè gọi em là Châu Cá Lóc. Nhà Châu nghèo lắm. Em chưa thày mặt ba em lần nào. Còn má thì đi làm thuê suốt ngày đèn tối mịt mới về. Em lớn lên với mảnh sân hẹp, với bờ ruộng và dòng kênh.

Dạo ấy ở Gò Vấp, du kích và bộ đội Giải phóng đánh mạnh, làm bọn Mỹ và tay sai sợ lắm. Bọn giặc cho máy bay giội bom hoặc nã đại bác vào các thôn ấp. Vậy mà má chẳng ở nhà để trông nom em được. Người quanh xóm chẳng ai biết em đi đâu suốt ngày đèn tối mịt mới về. Sau này người ta mới hay em vào vườn cây chơi với các anh Giải phóng.

Châu thường mặc một chiếc quần cộc, chiếc áo đen màu bùn hờ cả lưng. Đầu tóc em cháy nắng, da nâu bóng như đồng thau. Thường thì em rất ít nói. Mắt em lúc nào cũng mờ to, nhìn thẳng chầm chặp, không

Bắt gặp em thù thì chuyện trò...

chớp. Nom em gań góc lăm. Em chi có hai cách tiệp chuyện người mà em chưa quen biết : gật đầu hoặc lắc đầu.

Châu lăm lì là thè, vậy mà có người lại bắt gặp em thủ thi chuyện trò với các anh Giải phóng đây. Chắc hẳn em yêu các anh Giải phóng lăm...

Bây giờ bom đạn địch đã ngơi, không giội xuồng các cánh đồng Gò Vấp như trước nữa. Các hố bom trở thành những cái đìa cho cá ở. Châu thường ra ruộng nước bắt cá hoặc ngồi câu cá bên các bờ đìa ấy. Em bắt được rất nhiều cá, nhưng chẳng bao giờ bán, mà cũng chẳng đem về nhà.

Một lần em ngồi bên bờ đìa câu cá. Một con cá lóc rất to cứ lớn vờn mãi bên mồi câu, nhưng không chịu đớp mồi. Châu thay mồi mới, thả câu xuồng, hồi hộp chờ đợi. Cá lóc bỗng há miệng, đớp gọn mồi, bơi phóng đi. Châu đứng phắt dậy « vút » cắn câu một cái thật mạnh. Cá lóc bị rách mép, bắn ra ruộng nước. Châu vứt cắn câu chạy bồ tới. Con cá đang nghiêng mình, quẫy đuôi bơi như bắn giữa ruộng nước. Châu vẫn chạy đuôi theo nhanh như một con rái cá. Chú cá khôn ngoan biết không thoát được liền quẫy đuôi làm một vùng nước ngầu bùn, rồi chui đầu vào bùi cỏ rậm, mắt hút. Châu không bồi rồi. Em đứng yên lặng bên vũng nước chăm chú nhìn. Bùn lắng dần, lắng dần. Châu nhìn thấy ở bùi cỏ có hai gợn nước rất nhỏ như cua sùi tăm. Chú cá tinh quái đang phe phẩy quạt vây ! Châu sē sàng, một tay trót đầu, tay

Bỗng... đớp gọn mồi

kia ướm lưng cá, rồi nhanh như chớp, em chụp xuồng.
Bây giờ thì chú cá đã chịu phép. Châu ăn mạnh tay
làm cho lưng chú cá oằn xuồng. Còn tay kia em lắn
khe khẽ như gãi ngứa cho cá. Rồi thật nhanh, thật
chính xác, em thọc hai ngón tay vào mang, xách bồng
chú cá lên. Châu vui quá, đọc luôn bài về do các anh
Giải phóng đặt cho :

*Con cá lóc
Đầu mày tróc
Mình mày tròn
Xem ai khôn
Xem ai dại
Mày cứ đợi
Đè rồi xem
Xem ai khôn
Tao hay lóc
Con cá lóc...*

Vừa đọc về, Châu vừa bước những bước chắc nịch
đèn bên giò cá. Em xách giò cá lên, xóc xóc mày cái.
Trong giò bọn lóc con, trê choai, rô lớn quẫy loạn xạ.
Em chúc đầu chú cá vừa câu được, bầm mạnh vào
đuôi. Chú cá quẫy, tuột khỏi tay Châu, rơi vào giò.
Chú cá to đang ra sức, quẫy tung lên. Châu mỉm cười,
buộc giò cá vào cái cọc bên bờ, rồi đi ra đìa.

Châu lại thả câu xuồng nước. Em nhấp cắn câu mãi
nhưng bây giờ lũ cá chỉ nép mình trong các cụm cỏ
hau háu nhìn ra. Lạnh nước rồi, cá không cắn câu nữa!

To băng này này

Châu cuồn cắn câu, trở lại chồ để giò cá. Em xách giò cá lên ngắm nghĩa. Bỗng có ai đó cộc lên đầu tóc cháy nắng của em một cái. Em choáng cả óc. Em nom thây một đàn đom đóm bé li ti như hạt bụi bay loạn xạ trước mặt. Thì ra cái cộc đầu đèn nô đom đóm mắt. Châu không giật mình, không thút thít, cũng chẳng xoa đầu. Em từ từ quay lại ngẩng lên nhìn. Một lính ngụy răng vàng đứng sau lưng em. Mắt em mờ to, ngầu đỏ ráng nắng. Lính ngụy răng vàng cười ha hả. Ngoài đường cái, năm ba lính ngụy khác cũng cười vang. Tên lính nhìn vào giò cá, bảo :

— Thằng nhóc bắt cá tài quá xá! Bán tao con lóc bự kia, nhóc.

Châu lắc đầu.

Tên lính lại hỏi :

— Bộ mày đế bán cho Việt cộng, cho Giải phóng hả?

Châu cũng lắc đầu.

Tên lính sot ruột, vén tay áo lên xem đồng hồ, rồi vừa vỗ vỗ vào ngực vừa hỏi :

— Thằng nhóc, mày thây Giải phóng chưa? Bộ Giải phóng có to bằng nội mày đây không?

Chắc là Châu ta giận lắm rồi. Em đứng dậy, dang cả hai tay ra, lièm môi nói :

— Giải phóng to hơn các ông. To bằng này này!

Tên lính xoăn tai Châu một cái thật đau rồi bảo:

Chợ hải sản Bến Ninh

— Mày nói dóc quá trời đó « Việt cộng con » à !
— Hắn vỗ vào báng súng : — Có muôn xơi kẹo đồng
không mày ?

Bọn lính ngụy ngoài đường gọi. Hắn lại vén tay áo lên xem đồng hồ một lát nữa rồi bỏ đi. Hắn cũng đồng bọn đi về hướng Sài Gòn. Bởi vì mặt trời đã xuống thấp sau ngọn cây dừa, giờ này bọn ngụy đâu dám lang thang ở cánh đồng Gò Vấp này.

Châu xoa tai, tức đèn tra nước mắt. Em xách giò cá đi về vườn cây cuối ấp, ngược với hướng đi của bọn ngụy. Chẳng ai biết em xách giò cá đi đâu. Bởi vì nhà em không phải ở hướng ấy.

* * *

Ngày ngày má vẫn đi làm, Châu lại ra đồng bắt cá. Một vài bè bạn của má cứ thường hôm nào nhà má cũng có cá ăn. Có đôi lần các bà thày Châu xách một giò cá đầy. Các bà hỏi mua, Châu chỉ lắc đầu rồi chạy nhanh tới vườn cây cuối ấp. Một hôm cô Năm đèn nhà. Cô Năm nói chuyện gì với má lâu lắm. Lát sau, cô Năm hỏi má :

— Chị Hai đê em st cá !

Má Châu vui vẻ hỏi :

— Có khách hả ? — Rồi má phân trần : — Đã lâu má con nhà này chẳng biết cá mู là gì.

Cô Năm lèy làm lạ, hỏi :

— Ủa, hỏi hôm em thầy thằng nhóc xách một giò cá đầy mà ! Bọn nhóc bảo hôm nào nó cũng bắt đầy giò cá.

Má cũng ngạc nhiên :

— Hèn chi hôm nào nó cũng làm lem như trâu lăn.

Cô Năm thì thầm làm ra vẻ bí mật :

— Nghe đâu nó chơi với các anh Giải phóng. Các anh mới về đông lăm ! Chị không biết sao ? Cuối ắp này thôi, nhà nào chẳng có các anh Giải phóng ở.

Má mở to mắt vừa vui mừng, vừa ngạc nhiên :

— Thật hả cô Năm ? Tôi đi suốt ngày, có biết chi, cô Năm !

Cô Năm ra vẻ mà má Châu vẫn ngồi yên nghỉ ngơi. Má lần nhớ ra. Của đáng tội, không phải hôm nào thằng bé cũng làm lem đầy bùn. Nhiều hôm má ngờ ngợ, không biết ai đã tắm giặt cho nó. Má còn nhớ một hôm tóc thằng bé chẳng biết ai húi cua cho, nom thật xinh. Cơm chiều hôm ấy, má bảo nó ăn, nó chỉ lắc đầu :

— Con ăn rồi !

— Con ăn ở đâu ?

Má gặng hỏi, nhưng Châu lầm lì chẳng nói. Má hỏi nữa :

— Ai cho con ăn ? — Má cúi xuống, hỏi thật nhẹ :

— Giải phóng hả ?

Châu phồng mồm chực khóc, má đành chịu.

Hôm nay nghe cô Năm nói má mới tin là chuyện
có thật. Má thày vui vui trong lòng.

* * *

Má chờ mãi, chờ mãi Châu mới về. Người em đầy
những bùn. Má giậm chân, làm mặt giận :

— Thằng Châu, mày lăn bùn ở đâu thè hả? Vào
đây, vào đây má bảo !

Châu lại lì lợm. Em phụng phiếu :

— Con không lăn bùn.

Má đay lại :

— « Không lăn bùn »! Thè tự dung bùn nó bò lên
người à ? Vào đây !

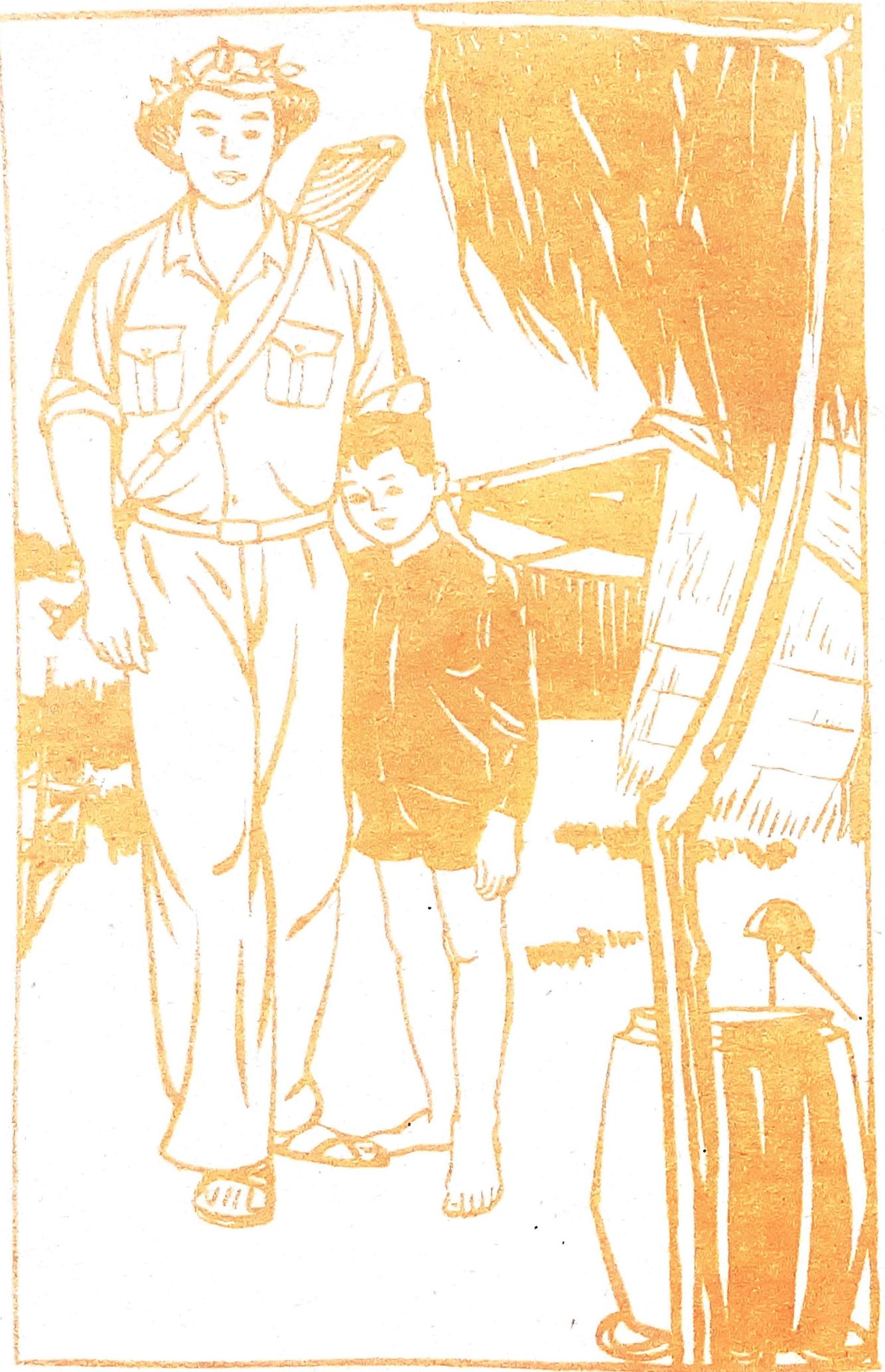
Châu vẫn đứng một chỗ, lì lì nhìn má. Má khẽ nệ
bung ra một chậu nước. Đặt chậu nước xuống sân,
má gắt :

— Còn đứng đây hả ?

— Chào bác !

Tiềng ai đó làm má quay lại. Châu thì nhận ra tiếng
người quen. Em chạy lại nấp vào sau người vừa gọi.
Đây là một anh Giải phóng trẻ. Nom anh như một
cậu học sinh.

— Chào chú ! — Má cắt tiếng : — Chú vào nhà chơi.

Đây là một anh giải phóng trẻ

Anh Giải phóng rụt rè :

— Thưa bác, bác là má của em đây ?

Anh Giải phóng đặt tay lên đầu Châu. Má cười vui :

— Vâng ! Em nó làm sao hả chú ? Chú coi, người cứ như trâu lăn ày.

Anh Giải phóng cười rất hiền. Böyle giờ thì anh không rụt rè như lúc nãy nữa. Anh nói :

— Vậy mà bé cưng của chúng cháu đây ! — Rồi anh kể : — Em cứ mang cá đèn cho chúng cháu. Trả tiền thì em không lấy. Không nhận cá thì em không chịu về. Thật khó quá ! Hồi nhà ở đâu em cũng không nói. Hôm nay cũng vậy, bọn cháu đang đào hầm thì em đèn. Bảo đợi để tắm thì em vứt giò cá lại, chạy biến. Cháu lần mãi mới tìm ra nhà bác đây.

Má chăm chú nghe anh kể. Về mặt má mỗi lúc một vui thêm. Má bảo :

— Ra thè đầy ! Anh em quen nhau đã lâu.

Anh Giải phóng mạnh dạn nói :

— Böyle giờ bác cho cháu trả lại tiền. Bộ đội chúng cháu...

Anh Giải phóng chưa nói hết câu thì Châu đã giật giật tay anh :

— Không... không... má đừng, má !

Má cười :

— Bộ chú cho tôi không bằng con tôi sao ?
Chú không sợ tôi giận à ?

Bây giờ đèn lượt anh Giải phóng trẻ đứng tần
ngắn nhìn má con Châu. Rồi anh kéo tay Châu, bảo:

— Lại đây anh tắm cho bé !

Châu chạy nhanh tới chậu nước trước. Má
ngăn anh Giải phóng lại :

— Chú đê đây tôi ! Thè anh chưa biết tên em
sao ? Tên em là Châu mà !

Anh Giải phóng lại cười. Châu đã vãy vùng trong
chậu nước. Nghe má nói, em lại phụng phịu :

— Con không cho má tắm đâu !

Má hiểu ý Châu, má cười bảo :

— Gớm không ! Thì đê anh mày tắm cho. Lớn
nhanh lên, má cho theo các anh Giải phóng luôn.

Châu bỗng nhoẻn miệng cười :

— Thật hả má ! Con sẽ bắt thật nhiều cá...

CÓ MỘT CÔ BÉ NGHÈO

Một buổi sáng chủ nhật, Ngọc Anh xách cái lèn chạy đi chợ mua thuốc cho má. Em đi về phía miếu Cầu Hang. Đến đây em đi chậm lại. Quãng đường bỗng chốc như giãn ra, vắng quạnh. Chỉ có tiếng cười từ sân trường cấp I vọng lại. Ngọc Anh khao khát, cắt bước chạy ngay đèn đầy. Bỗng em đứng sững lại. Đôi mắt em bắt gặp một cái gói. Cái gói hình chữ nhật, bọc ni-lông, buộc rất cẩn thận. Có lẽ gói đồ chơi trẻ con ai đã đánh rơi. Ngọc Anh nghĩ thầm. Em nhặt lên. Sao nặng thế này? Em mở ra xem. Trời ơi, bạc đù có hình Bác Hồ. Em mừng rỡ, tay run run. Em bỏ gói bạc vào lèn. Có số tiền này, má em sẽ không bị đói khổ nữa. Em sẽ đưa số tiền này về trao cho má. Tôi nghiệp, quanh năm má không có một manh áo lành. Má em sẽ không phải lần hồi hết bãi chợ, bên xe để kiềm sống nữa. Còn em, em sẽ được đèn trường phổ thông học hành như các bạn. Ngọc Anh chưa nghĩ ra chuyện đưa gói tiền trả lại cho người mất. Bởi

Bông Em đứng sững lại

vì xưa nay nhiều người nhặt được của là coi như của mình. Mà chả cứ nhặt được của rơi, có kè còn cướp giật trên tay của người khác. Ngọc Anh đã thảy nhiều lần lính ngụy cướp đồ ngay giữa chợ Bến Thành. Có lần Ngọc Anh và má từ Bà Điem về cũng bị lính ngụy đón đường cướp hết cả tiền. Còn thúng gạo má đội trên đầu đã bị chúng hất đồ tung tóe ra đất. Đây, thời ấy bọn kè cướp đó chẳng ai trị tội cả. Còn đây, số tiền Ngọc Anh nhặt được... Tự dưng Ngọc Anh nghĩ đèn cái xó nhà hai má con em đang ở. Đây là một cái xó nhà lá của ngôi nhà ba gian. Xó nhà này chỉ đủ kê một cái giường hẹp, xung quanh che bằng chiếu rách, bao tải rách, ni-lông rách. Em lại nghĩ đèn má. Má mù lòa đã năm sáu năm nay. Ngày ngày em phải dắt má lần bước đi hết ngõ chợ, xóm quê kiem ăn... Ngọc Anh sẽ mua cho má một bộ quần áo mới. Rồi má sẽ thuê một chỗ ở mới, nhở thôi, nhưng không phải là cái xó nhà che bằng chiếu rách, bao tải rách... nữa. Ngọc Anh vừa đi vừa nghĩ ngợi như thế. Đúng, gói bạc em vừa nhặt được là bạc Bác Hồ... Bỗng Ngọc Anh hốt hoảng như vừa phạm lỗi. Em hiểu ra rồi ! Em đã nghĩ sai. Chị phụ trách có lần đã giảng cho em về năm điều Bác Hồ dạy. Chị còn kể chuyện « Hai lần nhặt được của rơi ». Bạn Chiền ở miền Bắc nhặt được ba nghìn đồng, nhặt được đồng hồ đều đem trả lại cho người mất. Bạn Chiền ơi, sao bạn tốt thế ! Ngọc Anh xấu hổ. Không, phải đem trả lại cho người mất ! Em lấy gói bạc ra, cầm ở tay, mạnh dạn bước đi. Có tiếng bạn Mỹ cắt lên làm Ngọc Anh giật mình :

— Ngọc Anh nghĩ chi mà gọi mãi không thưa?
— Đâu có nghe!

Thầy Ngọc Anh cầm cái gói ở tay, Mỹ hỏi :

— Gói gì đó?
— Gói bạc Bác Hồ! Ngọc Anh vừa nhặt được...

Không để cho Ngọc Anh nói hết, Mỹ giật lây cái gói rồi mở tung ra. Hai đứa ngồi xuống đệm. Ôi, những chín trăm đồng bạc đó. Mỹ nắn nì:

— Ngọc Anh chia cho Mỹ với nghe!
— Ô, Mỹ quên rồi sao? Chia sao được, phải đem trả chứ!

Mỹ lại bảo:

— Ngọc Anh dại thè! Đây là tiền nhặt được mà. Nhà Ngọc Anh lại nghèo...

Nghe Mỹ nói thè, một lần nữa Ngọc Anh lại băn khoăn. Ngọc Anh thương má lắm. Ngọc Anh không sợ khổ, em chỉ thương má khổ. Nhưng rồi Ngọc Anh lại lắc đầu:

— Không, không phải của mình thì không được lấy. Các anh chị phụ trách bảo thè. Mỹ không nhớ chuyện bạn Chiền à?

— Có! — Mỹ cười : — Mình quên mất!

Thè là Ngọc Anh và Mỹ chạy đi...

* * *

Hai đứa ngồi xuồng đêm

Ngọc Anh và Mỹ đang chạy thì gặp ba anh bộ đội
đang đi như dò từng bước bên đường. Một anh trẻ
nhất vỗ vào báng súng dọa đứa:

— Đứng lại! Chạy đi đâu?

Bọn trẻ lầm lết sợ. Một anh bộ đội lớn tuổi hơn
phê bình bạn:

— Cậu đứa gì lạ thè? — Anh nói với Ngọc Anh
và Mỹ: — Anh ày đứa đây, đứng sợ! Các em đừng
chạy mà té ngã. — Dừng một lát như suy nghĩ điều
gi, anh bảo: — Nay các em! Các em có thầy ai nhặt
được cái gói vuông, bọc ni-lông không?

Mỹ mau mồm nói:

— Có phải gói bạc không? Chúng em nhặt được.

Anh bộ đội reo lên:

— May quá! Các anh đang tìm!

Bây giờ Ngọc Anh mới lên tiếng:

— Có phải cái gói này không ạ?

Anh bộ đội cầm lấy cái gói, mặt rạng rỡ. Rồi
anh bảo:

— Em nhặt được phải không? Rất cảm ơn em!
Thè này nhé. Em đưa anh về nhà. Anh sẽ làm giày
nhận. Tên anh là Quang. Lần sau các em có nhặt được
của rơi phải hỏi người nhận xem có đúng của họ không
nhé. Phải bảo họ làm giày nhận cẩn thận.

Bây giờ Ngọc Anh và Mỹ mới ngó ra. Hai đứa dẫn
anh Quang về nhà. Sắp đèn ngõ thì Ngọc Anh chạy
trước. Vừa vào đèn sân, em đã gọi má rồi rít:

Rất cảm ơn em

— Má, má ! Có anh bộ đội đèn nhà ta...

Má nghe Ngọc Anh gọi, giọng hót hải, má hỏi :

— Có chuyện gì đó con?

— Không, không có chuyện gì đâu má ạ ! Con nhặt được tiền của bộ đội...

Nghe chưa hết câu, má đã thày lo. « Nhặt được tiền bộ đội ». Hay là con nhò lại... Xưa nay có bao giờ nó tắt mắt đâu !... Má chớp chớp mắt chưa nói được câu nào thì anh Quang đã vào đèn nhà. Anh đứng sững lại trước xó nhà tôi tăm của má con Ngọc Anh. Anh xúc động, một lúc lâu mới cất tiếng:

— Không có chuyện gì đâu, má ạ ! Con đèn đây để cảm ơn má, cảm ơn em bé. Em nhặt được tiền của chúng con đã thật thà đem trả. Böyle giờ con lại biết thêm...

Anh bộ đội không dám nói hết câu. Má Ngọc Anh gật gật đầu ra chiều đã hiểu. Má quờ quạng xung quanh rồi lúng túng nói:

— Mời chú ngồi tạm ! Chú thứ lỗi, má mù lòa chẳng thày ai với ai.

— Thưa má, không sao ạ ! — Anh Quang ngồi xuống thềm nhà, lễ phép : — Thưa má, con là Quang. Con có giầy tờ đây ạ ! Má cho con làm giầy biên nhận số tiền mà em bé ~~vẫn~~ nhặt được ạ !

Má ngạc nhiên:

— Sao lại thế ! Của con chú thì trả lại các chú giầy tờ gì !

Má cho con làm giấy bìen nhận

— Không sao đâu, má cứ mặc con.

Anh Quang hỏi tên má, tên Ngọc Anh, rồi bắt đầu viết. Viết xong, anh đọc cho má con Ngọc Anh nghe. Trong tờ giấy có đoạn ghi: « Tôi đã trích một trăm đồng để biếu má và bé Ngọc Anh, vì nhà má quá nghèo... ». Nghe đèn đây, Ngọc Anh kêu lên:

— Không, em không nhận đâu!

Còn má Ngọc Anh thì bảo:

— Đâu phải tiền của chú mà chú biếu má! Má không nhận đâu. Chẳng có mà ủng hộ bộ đội, ai lại lấy của bộ đội.

Anh Quang giảng giải mãi mà Ngọc Anh và má vẫn từ chối. Cuối cùng, anh phải viết lại tờ giấy biên nhận khác.

* * *

Câu chuyện Ngọc Anh nhặt được tiền đem trả lại, lan đi rất nhanh. Bạn bè của em đứa nào cũng biết. Nhưng những việc mới mẻ, rất vui khác ngày nào cũng có nên dần dần Ngọc Anh và má cũng quên mất câu chuyện này.

Một hôm có giấy của Ủy ban nhân dân cách mạng xã gửi tới. Hôm ấy Ngọc Anh đi vắng, má cứ cầm tờ giấy mà lo. Mãi đến khi Ngọc Anh về, má mới biết. Thị ra ông chủ tịch Ủy ban nhân dân cách mạng xã gửi giấy mời Ngọc Anh. Má cười bảo:

— Ông chủ tịch thì nhớ, thè mà má lại quên!

Ngọc Anh nghĩ: ông chủ tịch tài thật! Hôm ấy không có ông ở đây, sao ông biết? Nhưng má lại bảo: « Tiếng lành đồn xa, tiếng dữ đồn xa » mà.

Theo ngày giờ trong giây mòi, Ngọc Anh đến Ủy ban. Ông chủ tịch ăn mặc rất chỉnh tề, ngồi ở phòng khách đón em. Đến Ủy ban, Ngọc Anh mới biết: không chỉ riêng mình em mà còn bốn năm bạn nữa cũng được ông chủ tịch mòi. Các bạn ấy đều làm được việc tốt. Có cả bạn Mỹ trong số ấy. Các bạn này người thì phát hiện ra kẻ gian; người thì bắt được bọn ăn cắp xăng của nhà nước; lại có bạn đỡ đầu người già, người tàn tật... Ông chủ tịch rất hiền và rất vui. Ông kể cho Ngọc Anh và các bạn em nghe bao nhiêu là chuyện vui. Rồi ông nói với Ngọc Anh, giọng rất cảm động :

— Nhà cháu nghèo lăm, cách mạng biết. Lẽ ra chú đến thăm má cháu, nhưng chú còn bận lăm! — Ông nói với bọn trẻ: — Các cháu có biết cách mạng là gì không? Cách mạng là làm cho người nghèo hết nghèo khổ, cho mọi người sung sướng bằng lao động của mình. Rồi đây các cháu nghèo phải được đi học! — Rồi ông lại nói với Ngọc Anh: — Cháu ngoan lăm, như thề là « Đói sạch rách thơm » đây!

Ông chủ tịch dẫn Ngọc Anh và các bạn em đến phòng ăn. Hôm nay Ủy ban nhân dân cách mạng thết tiệc các em. Trong bữa tiệc, Ngọc Anh, một cô bé nghèo

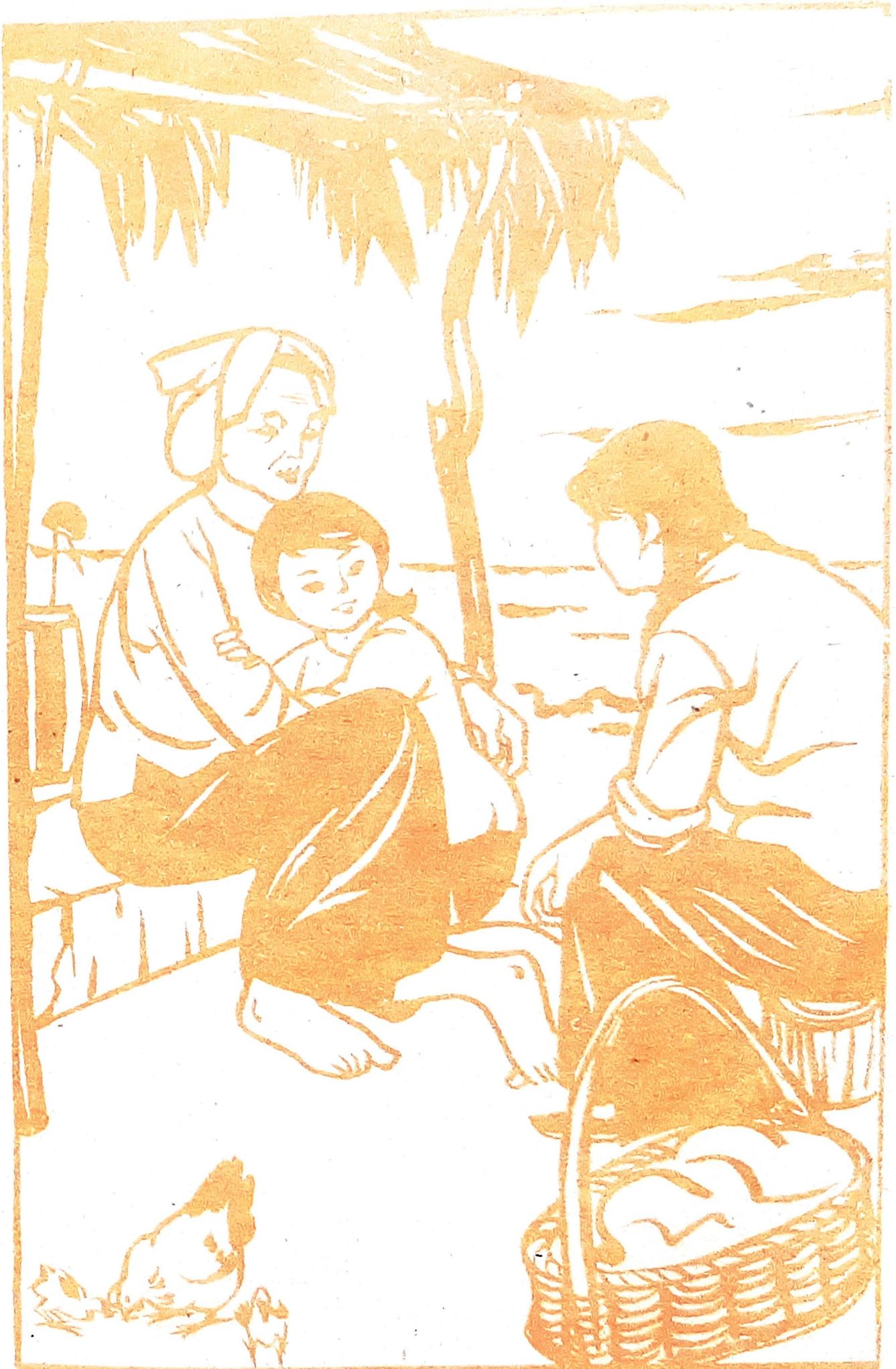
khô xưa kia chỉ biết dắt mẹ đứng đầu đường, ngõ chợ kiêm sông, nay trở thành vị khách quý của ông chủ tịch xã.

Cho đến bây giờ Ngọc Anh không nhớ bữa tiệc hôm ấy có những món gì nhưng em lại nhớ rất rõ khuôn mặt hiền hậu và những lời nói thân thiết của ông chủ tịch xã mà cuối bữa tiệc đột ngột em đã gọi bằng chú. Có một cái gì đó làm cho Ngọc Anh mỗi lần nhớ đến cuộc gặp gỡ ấy, nhớ đến chú chủ tịch, em lại rất cảm động, thè mà em không sao nói ra được.

Ngày lại ngày qua đi. Một hôm chị Hồng trong ban thiều niên của quận Đoàn thanh niên lao động Hồ Chí Minh đến thăm má và Ngọc Anh. Chị báo một tin quan trọng:

— Má ạ! Trên đã quyết định cho Ngọc Anh vào học trường phổ thông. Ngọc Anh sẽ được học bỗng. Tiền sách vở giầy bút của em, má không phải lo. Chỉ ngại một điều, Ngọc Anh đi học má sẽ vất vả. Việc này thì cách mạng chưa lo ngay được. Má thày thê nào?

— Còn thê nào nữa! Má còn mong gì hơn nữa! Má chỉ mong Ngọc Anh được học hành. Biết nói gì bây giờ. Má chỉ biết cảm ơn cách mạng trong lòng. Má cười, nhưng nước mắt lại trào ra. Rồi bỗng má thốn thức khóc thành tiếng. Khóc để những túi nhục xưa trôi hết theo dòng nước mắt. Má bảo thê. Má kéo Ngọc Anh vào lòng. Má tì cầm lên mái tóc em.

Má ạ!... Trên đã quyết định... vào trường phổ thông

Má nhắc đi nhắc lại lời chú chủ tịch hôm nào : « Cách mạng là làm cho người nghèo hết nghèo khổ... » « đói sạch rách thơm »...

Chuyện thật về em Nguyễn Thị Ngọc Anh ở xã Thạnh Thông là thè. Vậy mà nghe cứ như là chuyện cổ tích « Có một cô bé nghèo » ày.

MỤC LỤC

<i>Châu cá lóc</i>	3.
<i>Có một cô bé nghèo</i>	17

Biên tập : LÊ HỒNG PHẦN
Trinh bày : THY NGỌC
Sửa bản in : TUYẾT MINH

In 80.300 cuộn tại nhà máy in Trần Phú, Thành phố Hồ Chí Minh.
Khuôn khổ : 14,5 x 20,5. Sò xuất bản : 49/KĐ. Sò in : 1292
In xong ngày : 5-1-1977. Gửi lưu chiểu : tháng 1-1977

**Giá tiền Miền Bắc 0đ,20
Giá tiền Miền Nam 0đ,18**